

TRIBUNA

MARIONA GONZÁLEZ

Consellera general del grup parlamentari socialdemòcrata

Invertir sense risc en el sistema públic de seguretat social

Dijous passat escrivia en aquesta tribuna un article en què intentava posar en evidència la voluntat del Govern de DA de fer alarmisme amb el nostre sistema públic de seguretat social. La fórmula és senzilla. Els demòcrates intencionadament han impulsat el discurs de la por sobre la “suposada” insostenibilitat econòmica de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS) per d’una banda avalar sense costos polítics unes brutals retallades socials i, de l’altra, permetre la contractació d’assegurances privades de jubilació. Fa uns dies em referia a l’estudi elaborat per l’empresa Vincles del grup d’assegurances del banc Crèdit Andorrà, el qual establia unes prediccions catastrofistes que el mateix Govern –via pressupost de l’Estat– ja corregia per a les previsions més properes en el temps.

I com deia, no és la primera vegada que, aquí i a fora, els bancs que tenen negoci en el sector de les asseguradores anuncien la fi del sistema públic de pensions. Un altre exemple el trobem a l’any 1997, quan la CASS i BIBM van publicar conjuntament un estudi que assegurava que l’any 2008 les despeses per pensions serien superiors als ingressos totals. Va arribar l’any 2008 i, abans que entrés en vigor la nova Llei de la Seguretat Social, els ingressos superaven àmpliament les despeses i, un cop la nova llei va entrar en vigor, els superàvits de la branca jubilació han estat més grans encara. Curiosament –o no– en l’estudi de Vincles no es fa cap referència a aquests antecedents.

Aquests estudis comparteixen, a més dels més negres pronòstics per a la sostenibilitat de les pensions, una clara ideologia dels seus autors, que estableixen intencionadament les adequades hipòtesis de partida que els permetin arribar als resultats que busquen. El resultat no és un altre que el d’arribar a la conclusió –repetida mediàticament de forma incessant– que la CASS farà fallida si no es prenen segons quines mesures.

Que quedi clar per a totes i tots els assegurats que un pla de pensions privat no és res més que l’estalvi acumulat d’aquell que pot anar fent guardiola al llarg de la seva vida. I que aquests estalvis estaran finançats per una entitat financera que els invertirà en el mercat segons els seus propis criteris. Uns fons que l’Estat no garanteix i que aquesta crisi ha demostrat que poden tenir grans pèrdues, sobretot per als petits estalviadors i cotitzants. Són molts els fons de pensions privats arreu del món que han fet fallida i han deixat en la ruïna els jubilats que hi havien confiat.

Arribats a aquest punt i, davant de la falta d’arguments, DA acusa els socialdemòcrates de voler apujar les cotitzacions en un moment que la situació econòmica ofega els negocis i les famílies. Ara volen fer passar el missatge que l’oposició només volem que la població pagui més a la CASS. Davant d’aquesta situació, cal explicar a la ciutadania la realitat del nostre sistema de seguretat social abans d’esbombar discursos trets de context que només busquen dinamitar les propostes polítiques del PS que únicament pretenen salvaguardar les pensions de jubilació de tots i totes.

¿Quina és la situació al nostre país? La branca de jubilació de la CASS disposa de reserves relativament importants (més de 900 milions d’euros) en comparació amb altres països i, per tant, disposem d’un marge de manobra molt més ampli. El percentatge que paguem a la CASS per la branca de jubilació (10%) també és molt baix en comparació amb altres països. Amb la modificació de la Llei de la CASS que proposa DA, aquest percentatge s’incrementarà fins al 12%. Una mesura que compartim plenament ja que cal anar adaptant-se a l’esperança de vida actual i, cosa més important, cal conscienciar la gent que per assegurar la viabilitat de les pensions a mitjà i llarg termini s’haurà de cotitzar més.

Com va dir el meu company de partit i amic, Esteve López, fent un símil futbolístic, no podem cobrar unes pensions de primera divisió si paguem unes pensions de tercera divisió. És més, ¿sabeu quin és el percentatge de despesa de l’Estat en pensions amb relació al PIB? Doncs poc més d’un 2% quan la mitjana de la Unió Europea se situa en el 10%. ¿No hi ha camí doncs per assegurar la viabilitat futura de la CASS? És en aquest context que el grup parlamentari socialdemòcrata vam presentar una esmena a la modificació de la Llei de la CASS en què proposem que el percentatge de cotització a la branca de jubilació de les persones assalariades pugui un punt a partir de l’1 de gener del 2016 i un altre punt a partir de l’1 de gener del 2017. Ho plantejarem precisament a partir de l’any 2016 per evitar assumir aquest increment en els moments actuals de dificultats econòmiques. A més, si s’acceptés aquest augment, el percentatge de cotització per jubilació se situaria en un 14%, quan la mitjana dels països de l’OCDE és del 19,6% i en països com Espanya, França o Alemanya aquest índex és del 28,3%, 29,3% i 27,1%, respectivament. Per tant, inclús així estariem cotitzant a uns nivells molt més baixos que els països de la Unió Europea.

Els socialdemòcrates defensem que hem de cotitzar –més– i invertir –millor– en el sistema públic de pensions i no pas en plans de pensions privats. Perquè si el que es pretén és que tant les empreses com els assegurats invertim més diners per tal de mantenir i assegurar el nostre nivell de vida habitual en arribar a l’edat de jubilació, ¿per què no fer-ho en el sistema públic de pensions, que està garantit per mandat constitucional?

¿Deu ser perquè obligar les empreses i els assegurats a contractar plans d’estalvi complementaris privats ens portaria que molt del nostre diner estalviat fos gestionat pels bancs, a través de fons d’inversió col·lectiva, sense cap garantia, millorant d’aquesta manera els comptes de resultat de beneficis d’aquests?

Aquest seria un sistema de pensions que ens costaria més car, i amb molt de risc ja que les nostres pensions dependrien de l’estabilitat financera del moment. Per tant, el pitjor risc per a qualsevol ciutadà seria no invertir en el nostre sistema públic garantit de seguretat social.